
SHORT — CUT

DIONÍS ESCORSA . EL BALCÓ INVERS

Respirar un aire ja respirat: reflexions sobre el confinament
contagiades per un poema de Federico García Lorca

Creixeu i multipliqueu-vos.

Gènesi 1:22

Debajo de las multiplicaciones
hay una gota de sangre de pato.

Federico García Lorca. *Nueva York (oficina y denuncia)* 1929

Alguna cosa dolenta li ha passat aquests dies a l'arquitectura. Pot ser degut a l'abús que ha sofert durant el confinament. Sembla infectada pel virus. Està enfebrada i li manca oxigen. La seva funció immune (és a dir anticomunitària) sobreactua, atacada des de fora per un altre tipus de multiplicació espacial. Ja només construeix sales tancades, ha deixat de fer passadissos, escales o portes. Alça murs i reixes, obstrueix conductes, reforça els forrellats. Manté a

distància la vegetació i ja no crea espai públic. Han desaparegut els carrers, els blocs d'edificis s'uneixen entre ells sense deixar esclatxes. Les finestres encaixen amb les dels veïns del davant. Estem tots tancats en una presó infinita, *en la última fiesta de los taladros*.

L'arquitectura no estava preparada per haver de funcionar damunt la lluna o com a nau espacial. Els seus compartiments no són estancs. Els algoritmes que la recorren comencen a donar sèries d'errors. *Tierra tú mismo que nadas por los números de la oficina*.

La imatge del carrer s'estira pel mig del marc de la finestra fins a tocar el terra de casa. El plec es torna a desplegar, aquest cop cap endins. Hi diposita vianants assenyalats, que s'escampen pel pis. Presències incorpòries, emmascarades, que es multipliquen sense deixar de parlar. Persones que són les diverses imatges que pot adquirir un mateix. No se sap si venen a infectar el sistema immunològic domèstic o a reforçar-lo. Els conec a tots, tot el que puc dir sobre ells és que ja hi eren, ja havien entrat abans a casa. Però han empal·ludit, no es poden treure del damunt el marc pantalla, s'han tornat representacions, són art. *Os escupo en la cara*.

Estem acostumats a la gent emmarcada: la totalitat de la caverna com a paisatge pictòric no s'havia repetit fins l'aparició de les ulleres 3D. El marc articula la necessitat de separar i seqüenciar escenes. Introdueix el temps de la narració. El marc actual és lluminós, més versàtil que l'obsoleta finestra, que fa temps que ja no emmarca a ningú: els carrers estan buits. Les pantalles projectaran aviat llum com la del sol en un interior i el ventilaran quan les obris. *Pero yo no he venido a ver el cielo. He venido para ver la turbia sangre, la sangre que lleva las máquinas a las cataratas*.

Aquests dies de clausura he col·laborat en les fulguracions polièdriques de la pantalla. Hi envio mínims traços de llapis sobre llum. És el plaer de ser arxivat en els múltiples servidors del diable. Fins i tot el gos comença a fer cara de fina ratlla discontinua. En aquest precís instant, el rectangle s'aproxima al balcó i s'apodera d'una colometa que ha caigut del niu i d'una dona que la cuida. *Más vale sollozar afilando la navaja o asesinar a los perros en las alucinantes cacerías que resistir en la madrugada los interminables trenes de leche, los interminables trenes de sangre, y los trenes de rosas maniatadas por los comerciantes de perfumes*.

Damunt l'escenari apareix un diable que filma. La colometa porta un núvol enganxat a les plomes. La dona la renta i li dona llavors amb una xeringa. Els seus avis saluden des d'un balcó idèntic, també emmarcat. Costa d'entendre la jerarquia del sistema nerviós dels titelles, perquè és elèctric. El tacte de les parets ja no és rugós, desprenen llum. Em miro les mans, sóc una cuina, un llit i un lavabo. L'arquitectura està malalta o és perversa? *Yo denuncio a toda la gente que ignora la otra mitad, la mitad irredimible que*

levanta sus montes de cemento donde laten los corazones de los animalitos que se olvidan.

Aquestes repeticions, buidats i bloqueigs afecten l'espai de la mateixa manera que ho faria un algoritme malèvol. La manca de neutralitat de l'arquitectura s'aguditza. En fragmentar-se, organitza el relat d'una expansió però també l'escenificació de la seva pròpia destrucció. *Todos los días se matan en New York cuatro millones de patos, cinco millones de cerdos, dos mil palomas para el gusto de los agonizantes.*

El paisatge no pot fingir més la seva indiferència. Per mitjà de les imatges, es queixa del seu oblit. Fa temps que ha escollit una màscara i s'ha unit a la tropa de titelles fantasma que corren per casa. S'ha tornat un algoritme, com tothom. Per a ell som virus. *¿Qué voy a hacer, ordenar los paisajes? ¿Ordenar los amores que luego son fotografías, que luego son pedazos de madera y bocanadas de sangre?*

Jo per si de cas, evito les multiplicacions, tanco els miralls i emmascaro els marcs. A fora, el virus s'estén com una necrosi. Esperem que sigui només una disfressa momentània del paisatge i que la colometa no es posi més greu. Haurem d'emmarcar-la si tus, vigilar el seu reflex. *No es el infierno, es la calle. No es la muerte, es la tienda de frutas.*

Dionís Escorsa, BARCELONA, SETEMBRE DE 2020

NUEVA YORK (OFICINA Y DENUNCIA)

A Fernando Vela

Debajo de las multiplicaciones
hay una gota de sangre de pato.
Debajo de las divisiones
hay una gota de sangre de marinero.
Debajo de las sumas, un río de sangre tierna;
un río que viene cantando
por los dormitorios de los arrabales,
y es plata, cemento o brisa
en el alba mentida de New York.
Existen las montañas, lo sé.
Y los anteojos para la sabiduría,
lo sé. Pero yo no he venido a ver el cielo.
He venido para ver la turbia sangre,
la sangre que lleva las máquinas a las cataratas
y el espíritu a la lengua de la cobra.
Todos los días se matan en New York
cuatro millones de patos,
cinco millones de cerdos,
dos mil palomas para el gusto de los agonizantes,
un millón de vacas,
un millón de corderos
y dos millones de gallos
que dejan los cielos hechos añicos.
Más vale sollozar afilando la navaja
o asesinar a los perros en las alucinantes cacerías
que resistir en la madrugada
los interminables trenes de leche,
los interminables trenes de sangre,
y los trenes de rosas maniatadas
por los comerciantes de perfumes.
Los patos y las palomas
y los cerdos y los corderos
ponen sus gotas de sangre
debajo de las multiplicaciones;
y los terribles alaridos de las vacas estrujadas
llenen de dolor el valle
donde el Hudson se emborracha con aceite.
Yo denuncio a toda la gente

que ignora la otra mitad,
la mitad irredimible
que levanta sus montes de cemento
donde laten los corazones
de los animalitos que se olvidan
y donde caeremos todos
en la última fiesta de los taladros.
Os escupo en la cara.
La otra mitad me escucha
devorando, cantando, volando en su pureza
como los niños en las porterías
que llevan frágiles palitos
a los huecos donde se oxidan
las antenas de los insectos.
No es el infierno, es la calle.
No es la muerte, es la tienda de frutas.
Hay un mundo de ríos quebrados y distancias inasibles
en la patita de ese gato quebrada por el automóvil,
y yo oigo el canto de la lombriz
en el corazón de muchas niñas.
óxido, fermento, tierra estremecida.
Tierra tú mismo que nadas por los números de la oficina.
¿Qué voy a hacer, ordenar los paisajes?
¿Ordenar los amores que luego son fotografías,
que luego son pedazos de madera y bocanadas de sangre?
No, no; yo denuncio,
yo denuncio la conjura
de estas desiertas oficinas
que no radian las agonías,
que borran los programas de la selva,
y me ofrezco a ser comido por las vacas estrujadas
cuando sus gritos llenan el valle
donde el Hudson se emborracha con aceite.

Federico García Lorca

Fundació Suñol

COL·LABORADORS:

Fundació Glòria Soler

**Ajuntament
de Barcelona**

Generalitat de Catalunya
**Departament
de Cultura**